

Yrityskaupan hyväksyminen: Assa Abloy Oy / Flexim Security Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 4.6.2015 ilmoitettu järjestely, jossa Assa Abloy Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan Flexim Security Oy:ssä.

Assa Abloy Oy ("Assa Abloy") on lukkojen, lukitusjärjestelmien ja rakennusheloiden, sähkölukkojen ja häirtäleväysylinteriteknologian valmistaja. Operatiivinen liiketoiminta tapahtuu Assa Abloyn omistamien tytäryhtiöiden kautta, joista merkittävin Suomessa on Abloy Oy. Assa Abloy kuuluu kansainväliseen ASSA ABLOY -konserniin. Assa Abloy on hankkinut vuonna 2014 määräysvaltaansa Turvaykköset Oy:n ("Turvaykköset"), joka on valtakunnallinen lukitusliikeketju. Turvaykköset tarjoaa asiakkailleen lukitustuotteita ja -ratkaisuja sekä näihin liittyviä palveluita.

Flexim Security Oy ("Flexim") toimii turvallisuusjärjestelmätoimialalla tarjoten asiakkailleen mekaanisia, sähköisiä ja elektromeaanisia lukitusratkaisuja. Flexim toimii pääasiallisesti kulunvalvonta- ja sähköisten turvallisuusratkaisujen alalla. Flexim toimii valtakunnallisesti 9 toimipisteensä kautta.

Yrityskauppasäännösten soveltuminen järjestelyyn

ASSA ABLOY -yritysryhmän yhteenlaskettu liikevaihto oli vuonna 2014 noin 6 miljardia euroa ja Assa Abloyn Suomesta kertynyt liikevaihto viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaan [100–130]¹ miljoonaa euroa. Fleximin liikevaihto viimeksi päättyneellä tilikaudella oli noin 33,6 miljoonaa euroa, josta valtaosa eli noin 33,3 miljoonaa euroa kertyi Suomesta. Koska kilpailulaissa määritellyt liikevaihtorajat ylittyvät, järjestely kuuluu yrityskauppa-
valvontaa koskevien säännösten soveltamisalaan.

Relevantit markkinat ja yrityskaupan osapuolten markkina-asema

Yrityskaupan ilmoittajan mukaan yrityskaupan arvioinnin kannalta relevantit markkinat ovat rakenteellisten turvallisuustuotteiden ja -palveluiden vähittäismyynti, sähköisten turvallisuustuotteiden ja -palveluiden myynti sekä rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistus ja tukkumyynti. Maantieteellisesti ulottuvuudeltaan kaikki mainitut markkinat ovat ilmoittajan näkemyksen mukaan vähintään valtakunnalliset, ja rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistuksen ja tukkumyynnin osalta todennäköisesti laajemmat.

Rakenteellisten turvallisuustuotteiden ja -palveluiden vähittäismyynnin markkinat

Rakenteellisiin turvallisuustuotteisiin kuuluvat ilmoittajan mukaan lukitusjärjestelmät ja oviautomaatiikka. Lukitusjärjestelmät rakentuvat lukoista, pääsynvalvonnasta, lokitiedoista, tunnistamisvälineistä ja -keinoista. Oviauto-

¹ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

matiikkatuotteita puolestaan ovat mm. kääntöovet, liukuovet, balanssiovet ja pyöröovet. Tuoteryhmään luetaan ilmoittajan käsityksen mukaan myös palo-oviautomatiikka ja ovipuhelinjärjestelmät.

Ilmoittajan arvion mukaan rakenteellisten turvallisuustuotteiden ja -palveluiden vähittäismarkkinan arvo Suomessa vuonna 2014 oli [200–300] miljoonaa euroa. Assa Abloyn määräysvallassa oleva Turvaykköset ja Flexim toimivat molemmat rakenteellisten turva-alan tuotteiden ja niihin liittyvien palveluiden vähittäismyyntitasolla, ja niiden yhteenlaskettu markkinaosuus on [1–10] %. Suomessa toimivia suuria valtakunnallisia lukitusliikkeitä ovat Turvaykkösten ja Fleximin lisäksi mm. AM Lukkoasema Oy, Anvia Securi Oy ja BLC Turva Oy.

Sähköisten turvallisuusjärjestelmien ja -palveluiden markkinat

Sähköisiin turvajärjestelmiin kuuluvat ilmoittajan mukaan murtohälytys-, kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmät, kameravalvontajärjestelmät sekä niihin liittyvät palvelut, kuten esimerkiksi ylläpito. Flexim ja Turvaykköset myyvät erilaisia sähköisiä turvallisuusjärjestelmiä vähittäistasolla, mutta eivät ole aktiivisia tukkutasolla.

Ilmoittajan arvion mukaan markkinoiden myynnin kokonaisarvo Suomessa vuonna 2014 oli [600–700] miljoonaa euroa ja osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus [alle 5] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii osapuolten lisäksi suurimpina toimijoina esimerkiksi Stanley Security Oy ja Schneider Electric Finland Oy.

Kapeampina segmentteinä markkinoita tarkasteltaessa yrityskaupan kannalta keskeinen on kulunvalvontajärjestelmien ja niihin liittyvien palveluiden markkina. Tämä segmentti oli ilmoittajan arvion mukaan Suomessa vuonna 2014 arvoltaan [100–150] miljoonaa euroa ja osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus [10–20] %, josta Fleximin markkinaosuus oli [5–15] % ja Assa Abloyn ja Turvaykkösten [alle 5] %. Keskittymän lisäksi kulunvalvontajärjestelmien ja -palveluiden markkinoilla toimii esimerkiksi Stanley Security ja Schneider Electric Finland Oy.

Rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistuksen ja tukkumyynnin markkinat

Assa Abloy toimii rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistuksen ja tukkumyynnin markkinoilla, kun taas Flexim toimii vähittäistasolla. Ilmoittajan arvion mukaan valmistus- ja tukkumarkkinoiden kokonaisarvo Suomessa vuonna 2014 oli [130–180] miljoonaa euroa. Assa Abloyn myynnin arvo rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistuksessa ja tukkumyynnissä Suomessa oli ilmoittajan mukaan [50–80] miljoonaa euroa vastaten [45–55] %:n markkinaosuutta. Muita keskeisiä toimijoita markkinoilla ovat mm. iLOQ Oy, Dorma Finland Oy, Geze Scandinavia ja Kaba AB.

Kapeampina segmentteinä markkinoita tarkasteltaessa Assa Abloyn markkinaosuudet ovat ilmoittajan arvion mukaan eri tuoteryhmissä seuraavat: mekaaniset avainpesät [80–90] %, elektromekaaniset avainpesät [15–25] %, mekaaniset lukkorungot [65–85] %, elektromekaaniset lukkorungot [80–90] %, väliovien lukkorungot [35–55] %, ylivientisuojat ja muut sähköiset komponentit [15–25] %, riippu- ja kalustelukot [25–40] %, liukuoviautomaatiikka [40–60] % ja kääntöoviautomaatiikka [40–60] %.

Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Yrityskaupan ilmoittajan mukaan osapuolten liiketoiminta ei ole lainkaan päällekkäistä rakenteellisten turva-alan tuotteiden valmistuksessa ja tukkumyynnissä. Vähittäismarkkinoilla osapuolten toiminta on ilmoittajan arvion mukaan päällekkäistä vain vähäisissä määrin niin rakenteellisissa turva-alan tuotteissa kuin sähköisissä turvallisuusjärjestelmissä. Yrityskaupan osapuolten liiketoiminnan välillä on vertikaalinen suhde, sillä Abloy toimii rakenteellisten turvallisuustuotteiden tukkumyynti- ja valmistusmarkkinoilla, kun taas Flexim toimii markkinoiden vähittäistasolla. KKV:n selvitysten perusteella vähittäistasolla toimii kuitenkin Fleximin ja Turvaykkösten lisäksi lukuisia muita jakelijoita, eikä keskittymälle synny yrityskaupan myötä kykyä tai kannustinta sulkea kilpailevia valmistajia tai jakelijoita pois markkinoilta.

KKV:n arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Relevanttien markkinoiden määrittely voidaan jättää asian ratkaisun kannalta avoimeksi.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Assa Abloy Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan Flexim Security Oy:ssä.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa erikoistutkija Sofia Ylieskola, puhelin 029 505 3328, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Tutkija

Laura Kauppila